

Huvudman

Cedergrenska AB
Org. nr 559144-0697
cedergrenska@info.se

Beslut

Datum 2025-06-05
Dnr SI 2025:4284
Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Tibble gymnasium Campus Kista i Stockholms kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Cedergrenska AB att senast den **30 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare samt att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Cedergrenska AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Cedergrenska AB ska vidta följande åtgärder

Lärare

1. Se till att undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder den 30 september 2025 inkomma med en komplett förteckning över undervisande personal på Tibble gymnasium Campus Kista tillsammans med tillhörande annonser avseende de lärartjänster som huvudmannen har tillsatt eller avser att tillsätta på Tibble gymnasium Campus Kista inför höstterminen 2025. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, ska huvudmannen i redovisningen ange vilken undantagsbestämmelse beslutet grundar sig på samt inkomma med en motivering kring varför bestämmelsen är tillämplig i det aktuella fallet. (2 kap. 13 och 17 – 19 §§ skollagen)
2. Se till att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare, om inte en undantagssituation

föreligger, och att lärare utan legitimation anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av författningarna. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder den 30 september 2025 redovisa hur de anställt personal i verksamheten vid Tibble gymnasium Campus Kista från datum för detta beslut fram till den 30 september 2025. (2 kap. 20 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att elever ges garanterad undervisningstid samt att undervisningen bedrivs under ledning av lärare.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:4284) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Tibble gymnasium Campus Kista i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tibble gymnasium Campus Kista följer gällande bestämmelser om lärare och garanterad undervisningstid.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt observationer av lokaler den 21 maj 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat program- och timplaner, elev- och lärarscheman, anställningsavtal, lärarlegitimationer och lokalhyresavtal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Huvudmannen har den 2 juni inkommit med komplettering i form av ett anställningsavtal.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisning bedrivs under ledning av lärare

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av klass- och lärarscheman samt en förteckning över undervisande personal på skolenheten för vårterminen 2025. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att lärare leder undervisningen vid skolan. Elever uppger att i normalfallet inleds lektionerna med att en lärare har genomgång och därefter arbetar eleverna med uppgifter. Eleverna uppger vidare att lärarna stöttar och hjälper under lektionerna och att det är enkelt att kontakta lärare för frågor om undervisningen. Lärarna berättar att de planerar, genomför och ansvarar för undervisningen. I de fall en lärare är frånvarande vikarierar en annan lärare på skolan. Elever och lärare uppger att elevassistent kan närvara i klassrummet om en lärare är frånvarande men att det sällan sker och att lektionsinnehållet alltid tagits fram av undervisande lärare. Rektorn uppger att undervisning vid skolan alltid leds av en lärare och att lärare i första hand vikarierar för varandra vid ordinarie lärares frånvaro.

Elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Av förteckningen över undervisande personal framgår att 15 lärare undervisar vid skolan under vårterminen 2025. Av dessa 15 lärare saknar fyra lärarlegitimation. I kurserna företagsekonomi 2, entreprenörskap och företagande, marknadsföring, privatjuridik, moderna språk (franska), biologi, naturkunskap, miljö- och energikunskap, retorik, filosofi 1,

ledarskap och organisation samt kommunikation ges undervisning av olegitimerade lärare. Vidare så framgår det att elever ges undervisning av legitimerade men obehöriga lärare i kurserna rätten och samhället, svenska 2, svenska som andraspråk 1 och 2 samt sociologi.

I det underlag som lämnats in till Skolinspektionen inför besöket framgår att huvudmannen för läsåret 2024/25 annonserat efter lärare i tyska, naturkunskap, biologi, ekonomi, juridik, svenska och samhällskunskap.

Av lärarförteckningen samt intervju med rektorn framgår att elever som läser kursen svenska 2 undervisas av både legitimerad och behörig samt legitimerad och obehörig lärare. I kurserna svenska som andraspråk undervisas eleverna av legitimerade men obehöriga lärare.

I kursen sociologi undervisar en legitimerad och obehörig lärare. Enligt rektorn har läraren undervisat flera år på skolan och studerar för närvarande i syfte att bli behörig. Rektorn uppger att han inte undersökt om det finns någon behörig lärare inom huvudmannens organisation i kursen sociologi eftersom rektorn utgår från att undervisande lärare kommer att vara legitimerad och behörig inför läsåret 2025/26. Tjänsten som lärare i sociologi har mot denna bakgrund inte utannonserats.

Av lärarförteckningen framgår att undervisning i kurserna retorik, filosofi 1, ledarskap och organisation samt kommunikation ges av en olegitimerad lärare. Rektorn uppger att läraren för närvarande läser vidareutbildning av lärare (VAL) och har en och en halv termin kvar på denna utbildning. Rektorn uppger vidare att han inte undersökt om det finns någon legitimerad och behörig lärare inom huvudmannens organisation som kan ta över undervisningen och det har inte gjorts några rekryteringsförsök i syfte att hitta legitimerade och behöriga lärare för undervisning i dessa kurser.

Endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare

Vid genomgång av lärarförteckningen framgår att en undervisande lärare som inte är legitimerad har en tillsvidareanställning. Under skolbesöket inhämtade Skolinspektionen anställningsavtalet i vilket det framgår att läraren är tillsvidareanställd sedan 2013. Rektorn uppger att läraren anställdes vid en annan skolenhet och att läraren då undervisade på ett nationellt program som inte längre finns kvar. Under vårterminen 2025 undervisar läraren i fyra kurser på skolan.

Huvudmannen har den 2 juni 2025 inkommit med ett nytt anställningsavtal för läraren. Av anställningsavtalet framgår att läraren har en anställning som lärare utan tidsbegränsning.

Rättslig reglering

I skollagen avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. (1 kap. 3 § skollagen)

En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver. Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 kap. 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses i 2 kap. 17 § och 18 § andra stycket 1–3. (2 kap. 15 § skollagen)

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får, som huvudregel, bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven på legitimation och behörighet eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i modersmål och yrkesämnen. (2 kap. 20 § skollagen)

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen) I förarbeten till bestämmelsen i 2 kap. 15 § skollagen anges att legitimerade lärare har ett individuellt ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver och ska kunna ställas till svars vid eventuella brister i den professionella yrkesutövningen. Lärare som inte omfattas av denna paragraf har självfallet också ett ansvar för att bedriva en så bra undervisning som möjligt, men i dessa fall är det rektorn som ytterst är ansvarig. (prop. 2010/11:20, s. 82)

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 262,

269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Enligt förarbetet till skollagen framgår bland annat att regeringen anser att det är nödvändigt att en huvudman i vissa fall tillåts göra undantag från skyldigheten att använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den utbildning som de ska bedriva. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen. Ett särskilt skäl för att göra undantag från huvudregeln att använda sig av en utbildad lärare i undervisningen kan vara till exempel missbruksproblem (prop. 2009/10:165 s. 267 f).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår inte annat än att det är lärare som bedriver undervisningen. Av skollagen framgår att undervisningen ska ledas av lärare och att det är lärare som är ansvarig för undervisningen. I denna del uppfyller således Tibble gymnasium Campus Kista författningarnas krav. Tillsynen avslutas därför i denna del.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Tibble gymnasium Campus Kista inte fullt ut lever upp till författningarnas krav att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisning om inte någon undantagsregel är uppfylld. Vidare bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav på att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister rörande att endast legitimerade och behöriga får bedriva undervisning om någon undantagsregel är tillämplig. Av utredningen framgår att elever som läser år 2 och år 3 vårterminen 2025 undervisas av lärare som saknar lärarlegitimation. Detta avser undervisning i kurserna rätten och samhället, företagsekonomi 2, entreprenörskap och företagande, marknadsföring, privatjuridik, moderna språk (franska), biologi, naturkunskap, miljö- och energikunskap, retorik, filosofi, ledarskap, kommunikation. Utöver detta visar utredningen att undervisning ges i kurserna svenska 2, svenska som andraspråk 2 samt sociologi av legitimerade lärare som dock saknar behörighet för de aktuella ämnena.

Enligt huvudregeln i skollagen ska undervisning ges av legitimerade och behöriga lärare. Undervisning får dock ges av lärare utan legitimation och behörighet under förutsättning att något av undantagen är tillämpliga. Skolinspektionen bedömer att lärartjänsterna på ekonomi- och naturvetenskapliga programmet, svenska samt moderna språk under

vårterminen 2025 tillsatts efter att rektorn vidtagit åtgärder för att undersöka huruvida det finns legitimerade och behöriga lärare inom huvudmannens organisation för att därefter utannonsera tjänsterna. Däremot har rektorn inte undersökt eller gjort rekryteringsförsök för lärare i kurserna filosofi 1, ledarskap och organisation, kommunikation, sociologi och svenska som andraspråk. Den omständigheten att undervisande lärare studerar i syfte att få lärarlegitimation eller behörighet förändrar inte denna bedömning. Att rektorn varken undersökt om det finns legitimerade och behöriga lärare att tillgå i huvudmannens organisation eller utannonserat lärartjänster för kurserna filosofi 1, ledarskap och organisation, kommunikation, sociologi och svenska som andraspråk är en brist.

Av utredningen och anställningsavtal som inhämtats vid skolbesöket framgår att en lärare är tillsvidareanställd och saknar lärarlegitimation. Huvudmannen har vid ett senare tillfälle inkommit med ett nytt anställningsavtal. Av det senare anställningsavtalet framgår att läraren är tillsvidareanställd hos huvudmannen som lärare. Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare anställas utan tidsbegränsning. Att skolan har en lärare utan legitimation anställd utan tidsbegränsning är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Cedergrenska AB:s verksamhet vid Tibble gymnasium Campus Kista uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare och att endast den som har legitimation som lärare får anställas utan tidsbegränsning. Det finns därför skäl att förelägga Cedergrenska AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i sin tillsyn granskat Tibble gymnasium Campus Kistas dokumentation avseende poängplan och beslutad undervisningstid

för de tre nationella programmen (av skolan benämnda "studieplaner" och "timplaner"). Utöver detta har även klass- och lärarscheman granskats för vårterminen 2025.

Av poängplanerna framgår att samtliga högskoleförberedande program vid Tibble gymnasium Campus Kista omfattar 2 500 poäng. Av skolans beslutade undervisningstid framgår elevernas undervisningstid för respektive kurs utskrivet i timmar för nationellt program och programinriktning. Enligt dokumentationen har samtliga program för elever som påbörjade sin utbildning 2022 och 2023 mellan 2250 och 2500 undervisningstimmar utlagda. För en kurs som omfattar 100 poäng eller 50 poäng har det lagts ut 90 respektive 45 undervisningstimmar. Undervisningen i kurserna sker i form av intensivläsning. Utöver detta läggs lektioner ut i s.k. blockschema.

Inför skolbesöket granskade Skolinspektionen ett urval av kurser för vårterminen 2025. De kurser som omfattades var historia 2a, religionskunskap 2, marknadsföring, geografi och psykologi 2a.

Kurserna i historia 2a och religionskunskap 2

Enligt poängplanen läser elever på samhällsvetenskapsprogrammet, inriktning samhällsvetenskap och Agenda 2030, under vårterminen 2025 år 3 kurserna historia 2a och religionskunskap 2. Det framgår inte av klassschemat att undervisning lagts ut för dessa kurser. I intervju uppger rektorn att ett litet antal elever läser denna inriktning på samhällsvetenskapsprogrammet. Undervisningen i historia 2a förlades därför under år 2 tillsammans med elever på ekonomiprogrammet. Vidare uppger rektorn att kursen religionskunskap 2 lades ut under en projektvecka med efterföljande lektioner och seminarium.

Kursen i marknadsföring

Enligt poängplanen för de elever som läser ekonomiprogrammet, inriktning ekonomi samt hållbarhet och Agenda 2030, uppgår den utlagda undervisningstiden i kursen marknadsföring till 90 timmar under vårterminen 2025. Av klassschemat framgår att eleverna som läser kursen marknadsföring får 200 minuters undervisning i veckan. Enligt rektorn har eleverna 63 timmar utlagda i schemat under vårterminen 2025. Skälet till detta är att eleverna samtidigt har 118 timmars undervisningstid utlagd för kursen företagsekonomi 2 och att flera moment i de respektive kurserna kombineras.

Kurserna i samhällskunskap 2, geografi och psykologi 2a

Av poängplanen framgår att elever som läser naturvetenskapsprogrammet med inriktning samhälle och kriminologi under vårterminen år 3 ska läsa kurserna samhällskunskap 2, geografi och psykologi 2a. Av klassschemat framgår inte att lektioner lagts ut för dessa kurser under vårterminen 2025. Enligt rektorn läste eleverna på denna inriktning kursen samhällskunskap 2 under år 2. Kursen i geografi läste eleverna höstterminen år 3. Vad gäller kursen i psykologi 2a valde eleverna att läsa andra kurser som sammanlagt uppgår till motsvarande 100 poäng.

Rättslig reglering

Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier. (16 kap. 17 § skollagen)

Eleverna har rätt till minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Omfattningen av studierna på nationella program anges i gymnasiepoäng. Utbildningens omfattning framgår av en poängplan För högskoleförberedande program uppgår den garanterade undervisningstiden för eleverna till 2 180 undervisningstimmar. (16 kap. 18-20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Daniel Wilson har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anna Högfors Lindståhl medverkat.